

CLARA'S REGEL

Clara zelf noemt de Regel, haar Leefmodel en deze is de eerste door een paus goedgekeurde regel die door een vrouw werd geschreven. Haar Regel is gebaseerd op de definitieve Regel van Franciscus, maar afgestemd op de situatie van vrouwen die in beslotenheid leven.

Het begon dus allemaal met Franciscus, hij was haar leraar en geestelijk vader. Hij was het ook die voor haar de eerste aanzet voor een regel had opgesteld, een eenvoudige leefregel, waarin hij de zusters niets voorschreef; de verplichtingen golden alleen voor hemzelf en voor de broeders.

Later werd die vervangen door de Regel die door kardinaal Hugolinus was opgesteld, maar dat was een regel die weinig inspirerend was en voornamelijk bestond uit geboden en verboden en die tamelijk streng was. Hugolinus vond datgene wat Franciscus had opgesteld maar een 'slappe hap'. Kardinaal Hugolinus werd in 1227 tot paus Gregorius IX gekozen.

Maar uiteindelijk bleek deze regel in de praktijk niet meer te voldoen en Clara besloot zelf een regel te maken. Zij heeft er jarenlang aan gewerkt, in het begin samen met Agnes van Praag. Ze wilden de armoede van de gemeenschap in de regel vastleggen, omdat steeds vaker kloosters voor bezit kozen, vaak uit pure noodzaak. Verder wilden ze vastleggen dat de minderbroeders voor de zusters zouden zorgen, want dat werd steeds vaker een probleem, omdat de broeders dat niet konden volhouden.

Hun opzet voor een regel werd door Agnes van Praag aan paus Gregorius voorgelegd, maar werd door hem in 1238 afgewezen. Jaren later deed diens opvolger Innocentius hetzelfde. Hij kwam in 1247 met weer een nieuwe regel waarin een deel van de problemen werd opgelost. Maar deze regel werd een fiasco, want de minderbroeders wilden zoveel macht over de zusters, dat die daartegen in opstand kwamen.

Toen heeft Clara de zaak in eigen hand genomen; zij wist dat het leven zoals de zusters dat in San Damiano leefden alleen mogelijk was als je het kon accepteren als een gave van God.

Belangrijke ingrediënten van de Regel die een geheel vormden waren:

- * De oorspronkelijke inspiratie van Franciscus, leven in armoede in het voetspoor van Jezus.
- Haar eigen uitwerking daarvan, met name gericht op een strenge levenswijze.
- De hechte band met de minderbroeders.
- De inbedding in de kerkelijke structuur van een contemplatief leven in beslotenheid door vrouwen.

In september 1252 werd haar Leefmodel goedgekeurd door kardinaal Rainaldus, namens de paus, maar daar nam Clara geen genoegen mee. Ze wilde de goedkeuring van de paus zelf. Uiteindelijk gebeurde dat ook: paus Innocentius IV (1243-1254) bezocht haar op haar sterfbed en bevestigde haar Regel twee dagen voor haar dood.

Clara bleef Franciscus haar leven lang dankbaar voor de rol die hij in haar bekering en ontwikkeling had gespeeld. Zij heeft daarom de Regel van Franciscus en diens laatste wil, welke hij aan de zusters had nagelaten, met liefde en dankbaarheid in haar Regel opgenomen.

Gijs ter Veer ofs